

nu dette Spørgsmaal om Valgmenighedsloven er uddebateret, og der ikke kan være Spørgsmaal om at faae det hyderligere klarer, saa er der jo ingen Uklarhed, saa er det klart; men jeg vil gjøre opmærksom paa, at om man ogsaa vil sige, hvad der jo er Spørgsmaalet, at Valgmenighedsspørgsmaalet nu er klart, saa vil det dog ikke kunne siges, at det var det, da denne Lov blev forelagt af Regjeringen, thi siden den Tid have vi seet Beviser nok paa, at Landets Biskopper og den største Deel af Landets Præster ingenlunde have anseet Sagen som dengang fuldkommen uddebatteret, idet de have givet et overmaade vigtigt Bidrag til at komme til at forstaae denne Lov rigtigt. De have nemlig givet Bidrag, som mere og mere maae overbevise os om, at vor Betragtning af Valgmenighedsloven har været den rigtige; men dette viser tillige, at de — og det skulde dog være de mere Sagkyndige — ingenlunde have anseet denne Sag for uddebatteret, da Udkastet til Valgmenighedsloven blev forelagt. Dernæst vilde Regjeringen jo have det i sin Magt, naar den vilde høre de geistlige Mænds Meninger om Menighedernes Ret til at vælge deres Præster, da at anvende den samme Fremgangsmaade, som den ellers bruger, og som den ogsaa har brugt med Hensyn til Valgmenighedsloven; den kan jo gaae til Landemoderne, hvor Biskopperne og Provsterne have Stemme, og der kan den let, uden en Udgift af 5,000 Rbd. og uden det store Maskineri ved Nedfattelsen af en Commission, faae den selv samme Veiledning, som den har faaet med Hensyn til Valgmenighedsloven. Hvorledes kan man sige, at en Commission her er nødvendig, naar man ikke har fundet en Commission nødvendig med Hensyn til det af Regjeringen forelagte Lovforslag, men har kunnet nøies med Landemoderne. Det ærebe Medlem udtalte ogsaa den Anskuelse, at jeg ikke havde havt Ret, da jeg talte om, at man ikke skulde nedsette en Commission i urolige Tider, idet han meente, at jeg havde misforstaaet Conseilspræsidentens Ytringer forleden Dag. Det vil imidlertid, naar Tidenden ligger for, vise sig, at jeg idag ikke holdt mig til Conseilspræsidenten, men til Kirkeministeren, idet han i Gaarsmødet gjorde gjældende med Hensyn til Commissionen, at

det var det Bedste, at denne Sag blev behandlet i rolige Tider; det var denne Bemærkning af Kirkeministeren, jeg sigtede til, da jeg talte om rolige Tider. — De øvrige Bemærkninger af det ærebe Medlem vare jo høist uvæsentlige. Det ærebe Medlem meente, at jeg ikke skulde have Ret, naar jeg sagde, at det nu ikke var til en Commission, at vi bevilgede Penge. Det er accurat, som man tager det. Jeg yttrede, at det var os Alle bevidst, at Ministeren vilde bruge Pengene til en Commission. Deri er jeg fuldstændig enig med den ærebe Taler; men naar Ministeren er kommen til Folkethinget og har sagt: Giv mig 5,000 Rbd. til en Kirkecommission, og Folkethinget saa stryger Ordet „Kirkecommission“ og siger: Det ville vi ikke, men vi give 5,000 Rbd. til at forberede Forslag i kirkelig Retning, saa troer jeg, at jeg har Ret til at sige, at Folkethinget har nægtet at give 5,000 Rbd. til en Kirkecommission, og har lagt Frihed i Benyttelsen af disse Penge i Ministerens Haand. Det kan ikke siges, at Folkethinget har bevilget 5,000 Rbd. til en Kirkecommission, naar det har sagt, at dertil vil det ikke give de 5,000 Rbd., men at det vil bevilge Beløbet til at forberede Forslag i kirkelig Retning. — Der fremkom en Ytring fra det ærebe Medlem, som jeg ogsaa vil holde noget fast paa, fordi den hyderligere overbeviser mig om de store Betæneligheder ved denne Commission. Det ærebe Medlem gjorde nemlig opmærksom paa, hvad jeg nok havde tænkt mig isorveien, men naar jeg hører det bekræftet af det ærebe Medlem, bliver min Betænelighed fuldkommen fast og ikke længere en Tvivl — at denne Commission kunde Ingen forhindre fra at gjøre selvstændige Forslag; men der have vi jo en meget væsentlig Fare ved denne Commission, at den kan gjøre selvstændige Forslag. Den kan yttre sig fraraadende om Alt, hvad der kommer fra Ministeren og derpaa stille selvstændige Forslag; men i hvilken Retning de selvstændige Forslag ville gaae, vide vi, naar vi kende Landemodernes Beslutninger og Fællesudtalelsen af Biskopperne med meget Andet, som ligger for i denne Tid. Ved Nedfattelsen af denne Commission have vi netop aabnet Lideligheden til at faae selvstændige Forslag fra den i